

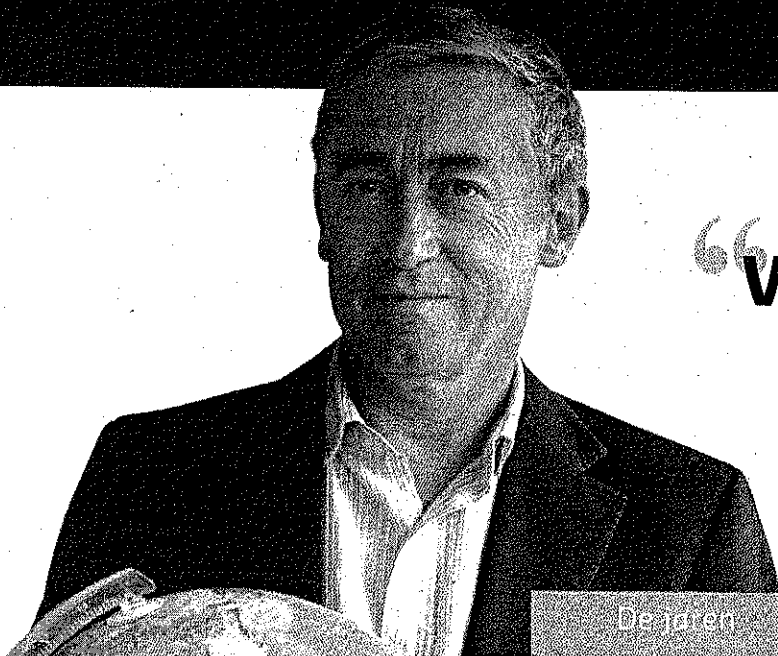
“Europese koploper in werkloosheid”

De jaren

'80

door de bril van **Willy Claes**, minister van Economische Zaken tussen 1977-1981 en 1988-1992, in die laatste periode ook vicepremier

“Voor wie aan de zijlijn stond, waren de jaren tachtig ongetwijfeld boeiend. Maar ik kan moeilijk zeggen dat het aangename tijden waren als je met een rood potlood zoveel jobs moet schrappen. De start van het decennium was dramatisch omdat de regeringen Martens totaal communautair gehypothekeerd waren. Je kon niet aan de weg timmeren. Budgettair en economisch was het een ramp. Je had de definitieve sanering van de staalindustrie en de steenkoolnijverheid, de fameuze 'nationale sectoren'. Aanzienlijke nationale en Europese fondsen werden uitgetrokken voor reconversie van de mijnen, voor herscholing en gunstige pensioenregelingen. De staalcrisis was een internationaal fenomeen. Heel West-Europa kampte met dezelfde uitdagingen. Maar feit is dat die twee sectoren erg belangrijk waren voor ons, met als gevolg dat we Europees koploper werkloosheid werden. Eind 1982 kende België een werkloosheid van 14,8 procent.”

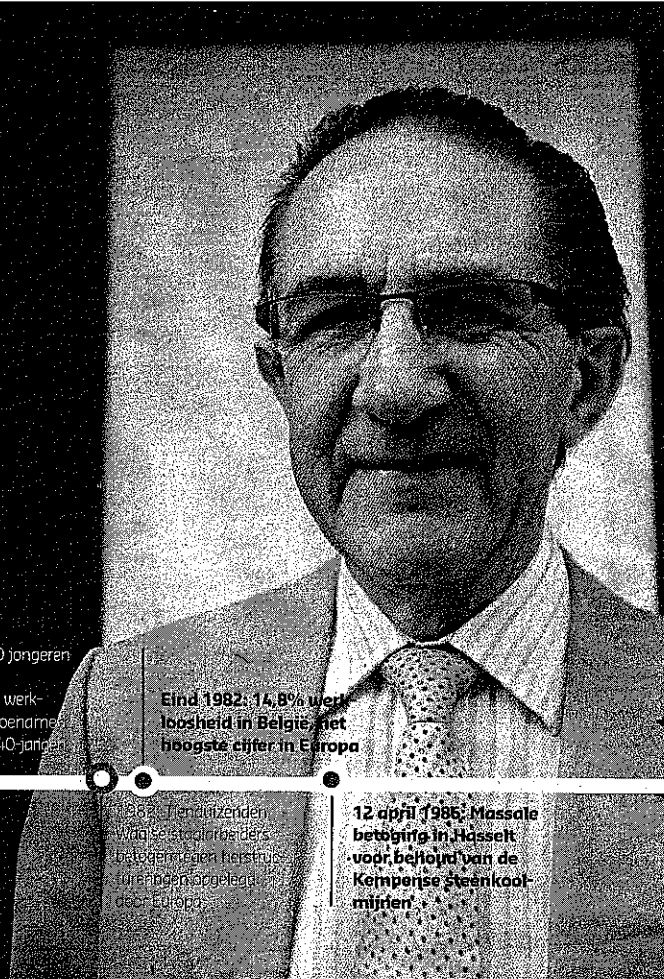
“Weinig ruimte voor groei”

De jaren

door de bril

"Ik herinner me nog de devaluatie van de frank, om de export en de groei te stimuleren. Daardoor werd de Belg van de ene dag op de andere 8,5 procent armer dan de Duitser en de Nederlander. Dan had je uiteraard nog de beurscrash in de Verenigde Staten in 1987. Maar in tegenstelling tot grote crisissen van de jaren dertig kon die territoriaal ingeperkt worden dankzij de goede samenwerking tussen de Europese centrale banken, de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds." Claes wijst tot slot nog op de gevolgen van het getouwtrek rond de Generale Maatschappij

eind jaren tachtig. De Italiaanse zakenman Carlo De Benedetti aasde op de meerderheid van de aandelen, de Belgische regering zocht en vond steun bij het Franse Suez. Uiteindelijk ging de financiële holding op in Suez. Claes: "Het geaarzel en de verdeeldheid binnen de toenmalige regering hebben ertoe geleid dat de laatste hefboven van de Belgische economie vandaag verhuisd zijn richting Parijs (hoofdzetel van Suez, nvdr). We betalen vandaag de prijs voor het toenmalige gebrek aan daadkracht en eensgezindheid in België."

De eighties in cijfers en feiten:

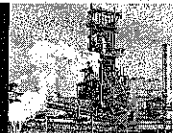
Oktober 1980: Kaap van de 350.000 werklozen overschreden

Sociaal akkoord over 38-uren werkweek op 18 februari 1981, eerste interprofessioneel akkoord sinds 1975.

April 1982: 30.000 jongeren betogen voor werk. Meer dan 400.000 werklozen, de sterkste toename in de groep 25- tot 40-jarigen.

Eind 1982: 14,8% werkloosheid in België, het hoogste cijfer in Europa

Evolutie werkloosheidsgraad: 8% in 1980, 9% in 1989

Saneringen Limburgse mijnen en staalbedrijf Cockeril Sambre

820.000 arbeiders vadsen terug naar de fabrieken omgelegd door Europa.

12 april 1986: Massale betoging in Hasselt voor beëindiging van de Kemperse steenkoolmijnen

Paul De Grauwe, professor internationale economie van de K.U. Leuven: "De hele jaren negentig maakte ik mee als liberaal parlements lid, waarvan acht jaar in de oppositie. Het decennium stond volledig in het teken van het convergentieplan Maastricht om in de Europese muntunie (periode voor de invoering van de euro, nvdr) te raken. Dat streven domineerde het economische beleid in België; vanaf de ondertekening van het verdrag in 1991 in Maastricht tot de start van de eurozone in 1999. De belangrijkste bekommernissen van de Belgische federale overheid waren de schuld terugschroeven en een sluitende begroting.

Dat is gelukt zonder de economie zware schade te berokkenen. Omdat men vooral moest saneren, was er weinig ruimte voor sterke economische groei. Dat is pas verbeterd eens we in de eurozone zaten."

"De crisissen op de wisselmarkten in 1992 en 1993 waren een andere belangrijke gebeurtenis. Onder andere de Spaanse peseta en de Italiaanse lira stapten uit het wisselkoersmechanisme, waardoor die munten veel minder waard werden. Erg vervelend voor Belgen, want zo werden die munten plots veel competitiever."

"De sluiting van Renault-Vilvoorde in 1997? Een drama, al werd snel duidelijk dat de meeste arbeiders ander werk zouden vinden. Toch wel een enorm contrast met eind jaren zeventig en tachtig, toen de arbeidsmarkt zulke drama's niet kon absorberen. Eind jaren negentig was de conjunctuur dan ook gunstiger en kende de dienstensector een sterke ontwikkeling. De spectaculaire verbetering in de tewerkstelling kwam er pas begin jaren 2000. Pas de afgelopen tien jaar zie je namelijk een sluipende liberalisering van onze arbeidsmarkt. Meer flexibele, tijdelijke contracten hebben de jobcreatie aangevakerd."

De nineties in cijfers en feiten: